

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/aktualnosci/180216,8-marca-w-78-rocznice-malego-Arsenalu-zapraszamy-do-odwiedzenia-wystawy-plenerow.html>
2023-03-23, 05:29

8 marca - w 78. rocznicę „małego Arsenalu” zapraszamy do odwiedzania wystawy plenerowej „Pokolenie Baczyńskiego”

Na jednej z plansz prezentujemy sylwetkę dh. Jerzego Miecznikowskiego, jednego z inicjatorów (drugi zastępca dowódcy) i uczestników akcji odbicia z więzienia NKWD i UB przy ul. Kurkowej w Łowiczu kolegi z Szarych Szeregów - Zbigniewa Fereta ps. Cyfra. Akcja ta miała miejsce 8 marca 1945 r., odbyła się bez jednego wystrzału, a w jej wyniku uwolniono 70 więźniów. Przez wiele powojennych lat uczestnicy akcji wysyłali sobie 8 marca w okolicznościowe pozdrowienia „z okazji Dnia Kobiet”.

Od 9 grudnia 2022 r. na łódzkim Teofilowie przed Sanktuarium Miłosierdzia Bożego przy ul. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, tuż obok sąsiadującego z parafią Zespołu Szkół Katolickich im. Jana Pawła II, prezentowana jest na stałe wersja regionalna wystawy „Pokolenie Baczyńskiego”.



Poza panelami ogólnopolskimi, znalazły się na niej plansze poświęcone postaci **dr. Marka Edelmana** – ostatniego przywódcy powstania w getcie warszawskim, wybitnego łódzkiego lekarza i społecznika, działacza opozycji demokratycznej w okresie PRL.

Wyeksponowana została sylwetka **prof. Haliny Szwarz**, jednej z najlepszych agentek wywiadu Armii Krajowej, po wojnie lekarza, a w 1975 r. twórczyni Uniwersytetów Trzeciego Wieku w Polsce.

Swoje miejsce znalazła tu również postać **dh. Jerzego Miecznikowskiego**, jednego z inicjatorów i uczestnika „małego Arsenalu”, przeprowadzonej bez jednego wystrzału 8 marca 1945 r. akcji odbicia z łowickiego więzienia UB/NKWD siedemdziesięciu żołnierzy Armii Krajowej, w tym kolegi – Zbigniewa Fereta „Cyfra”. Po wojnie cenionego instruktora ZHP, przewodnika, nauczyciela, postaci legendarnej dla łódzkiego harcerstwa.

□ □ □

Inspiracją dla twórców wystawy IPN o przedstawicielach wyjątkowego pokolenia, urodzonego na początku dwudziestolecia międzywojennego, był ustanowiony w 2021 r. Rok Krzysztofa Kamila Baczyńskiego.

W 1939 r. większość rówieśników Baczyńskiego zdawała maturę. Ich plany i marzenia na dorosłe życie przekreśliła wojna. Po jej zakończeniu ci, którzy przeżyli, pielęgnowali wartości, w których wyrastali w niepodległej Polsce, stali się przewodnikami duchowymi, lekarzami, nauczycielami, naukowcami, wielu z nich służyło wsparciem kolejnym pokoleniem stawiającym opór komunistycznemu zniewoleniu. Przenosili etos dawnej Rzeczypospolitej do Polski odrodzonej po 1989 r.

W pokoleniu Baczyńskiego były postacie znane, jak Karol Wojtyła, ale także wielu „cichych” bohaterów. Ich wszystkich postanowiliśmy przypomnieć.

Wystawa powstała w Biurze Edukacji Narodowej IPN. Autorką części regionalnej jest Marzena Kumosińska, pracownik OBEN IPN w Łodzi.



P1010018



P1010020



P1010025